

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

• Haziran 2023 • No: 182

UMUTSUZLUĞUN PANZEHİRİ ÖRGÜTLÜLÜKTÜR

[/u_i_d_e_r](https://www.instagram.com/uid_der)

[/uidderorg](https://www.youtube.com/channel/UC...)

[/uid_der](https://www.facebook.com/uid_der)

[/uidderorg](https://www.facebook.com/uidderorg)

www.uidder.org

Umutsuzluğun Panzehiri Örgütlülüktür

Zorlu bir seçim sürecini geride bıraktık. Seçim sonuçlarının olumsuz etkilerini asıl olarak önümüzdeki dönemde yaşayacağız. Ancak şimdiden toplumun çoğunluğunda giderek baskın hale gelen bir duygunun açığa çıktığını görüyoruz: Umutsuzluk. Tek adam rejiminin seçimle gitmesini bekleyen milyonlarca emekçi hayal kırıklığına uğramış durumda. Üstelik bu hayal kırıklığı, tek adam rejiminin devamından yana oy kullanan emekçilere yönelik öfkeye dönüştü. Oysa **bu duygu durumu tam da rejimin istediği şeydir ve kutuplaşmayı derinleştirmektedir.**

Hatırlayacak olursak 1999'da gerçekleşen yıkıcı depremlerin ve 2001 krizinin ardından yapılan seçimlerde koalisyon hükümetini oluşturan yılların köklü partileri (DSP, MHP, ANAP) baraj altında kalarak sandığa gömülmüştü. Bugünkü ekonomik krizin 2001'dekinden çok daha şiddetli olduğunu, Cumhuriyet tarihinin en büyük yoksullaşma dalgasını yaşadığımızı ve Şubat depremlerinin çok daha yıkıcı olduğunu biliyoruz. Haliyle katlanarak büyüyen yoksulluğun, ekonomik sorunların, adaletsizliğin, ayyuka çıkan yağma ve rantın, on binlerce insanın ölümüyle sonuçlanan depremlerin, yapılan bunca kötülüğün ardından toplumun büyük bir çoğunluğunun tek adam rejimine "hayır" demesi gerekirdi. Ancak oyları düşmesine rağmen AKP-MHP sandığa gömülmedi, tek adam rejimi en zayıf döneminde olmasına rağmen oy tabanını yeniden tahkim etmeyi başardı. Neden? **Aynı sorunları ve kaygıları yaşadığımız, aynı yoksulluğu paylaştığımız emekçiler değişim istedikleri halde neden tek adam rejiminin devamından yana oy kullandılar?**

Toplum örgütsüz olsa bile kendisi örgütlü olan bir işçi umutsuzluğa düşmez. Umutsuzluğun panzehirinin örgütlülük olduğunu, sadece istemekle baskı ve zorbalığın son bulmayacağını, bunun için sorumluluk almak ve mücadele etmek gerektiğini bilir. Hiçbir karanlığın sonsuza dek sürmediğini, süremeyeceğini bilir.

Çünkü bugün **devletin tüm olanaklarını ve gücünü tek elde tutan, medyanın neredeyse tamamını kontrol altına almış, her türlü yalan ve manipülasyonla toplumun algılarını yöneten, gerçekleri görmesini engelleyen, baskıcı, totaliter bir rejimle karşı karşıyayız.** Bu rejim, gerçekleri anlatan tüm muhalif sesleri baskı ve zorbalıkla susturuyor, susturamadıklarının sesini duyulmaz kılıyor, hoşnutsuzluğu bastırıyor. Fabrikamızdaki, mahallemizdeki işçi arkadaşlarımızla konuştuğumuzda Erdoğan'a oy verdikleri halde hiç de mutlu olmadıklarını, bizimle aynı kaygıları taşıdıklarını görmüyor muyuz? Ama algı operasyonları yapma konusunda şeytana taş çıkartan bu rejim, örgütsüzlüğümüzü fırsat bilerek onun gitmesini isteyen emekçileri de manipüle ediyor. Olağanüstü koşullarda, anti demokratik bir

seçim süreci yaşadığımızı, her türlü melanete ve yalana başvurduğunu göz ardı etmemizi sağlayarak Erdoğan'a oy veren emekçilerin tamamının kendisini canıgönülden desteklediğine inanmamızı istiyor. Yani hem emekçileri karşı karşıya getiriyor hem de rejimin çok güçlü ve yıkılmaz olduğuna dair yanılşamayı besleyerek değişim isteyen emekçileri yılgınlığa ve umutsuzluğa sürüklüyor.

Şüphesiz örgütsüz bir toplumda tam da rejimin istediği gibi düşünen insanların sayısı hiç de az değildir. Umutsuzluk nasıl ki bir insanın yaşama sevincini öldürür, depresyona sürüklerse toplumu da öyle etkiler. **Umutsuzluğun ve yılgınlığın hâkim olduğu bir toplum hastalanır, mücadele gücünü yitirir.** Böyle bir toplumda yalnızca demokratik hak ve özgürlükler değil ekonomik haklar da geriler. Çalışma ve yaşam koşulları daha da ağırlaşır.

Gerçek şu ki bizim de önümüzde zorlu bir dönem var. **Hangi partiye oy vermiş olursa olsun tüm işçi ve emekçileri hak gasplarının, baskı ve saldırıların daha da artacağı bir dönem bekliyor.** Ekonomide yaşanacak yıkımın bedelini sermaye sınıfı değil biz işçi ve emekçiler ödeyeceğiz. Ancak öfkemizi bizi bekleyen karanlığı göremeyen emekçi kardeşlerimize değil, toplumu bölmek ve gerçeklerin görülmesini engellemek için her türlü melanete başvuran rejime yöneltmeliyiz. **Umutsuzluğa teslim olmak yerine işçi sınıfının örgütlülüğünü büyütme için mücadele etmeliyiz.**

Öte yandan toplum örgütsüz olsa bile kendisi örgütlü olan bir işçi umutsuzluğa düşmez. Umutsuzluğun panzehirinin örgütlülük olduğunu, sadece istemekle baskı ve zorbalığın son bulmayacağını, bunun için sorumluluk almak ve mücadele etmek gerektiğini bilir. Hiçbir karanlığın sonsuza dek sürmediğini, süremeyeceğini bilir. Tarihe dönüp bakalım. İtalya'da Mussolini, Almanya'da Hitler faşizminin, Yunanistan'da Albaylar cuntasının, Şili'de Pinochet diktatörlüğünün yıkıma sürüklediği toplumlar yeniden ayağa kalktı ve faşizmle hesaplaştı.

Elbette söz konusu toplumların ayağa kalkışı bir çırpıda ve kendiliğinden olmadı. Bu değişimi, toplumun içinden çıkan ve yolu açan öncüler mayaladı. Toplumsal değişimin kaçınılmaz olduğunu bilen bu öncüler, zorlu ve karanlık dönemler boyunca dirençlerini koruyarak, yüzlerini geleceğe dönerek çalıştılar. **Toplumun ruh halini anlamaya odaklandılar, sabrettiler, azimle gerçekleri anlattılar, akıntıya karşı, umutsuzluk dalgalarına karşı kürek çektiler.**

Biz bulunduğumuz her alanda; mahallelerimizde, işyerlerimizde, sendikalarımızda, okullarımızda sınıf kardeşlerimizle ortak sorunlar etrafında birleşerek mücadelemize devam edeceğiz. Unutmayalım ki **dünyanın her yerinde baskıcı zorba rejimler korkudan beslendikleri kadar umutsuzluktan da beslenirler.** Umutsuzluğa kapılmayacağız. Umut tohumlarını yarımlar için ekmeye, mücadelemizi büyütmeye devam edeceğiz. ■

Seçimlerin Ardından: İhtiyacımız Bir Kurtarıcı Değil ÖRGÜTLÜLÜKTÜR!

14 Mayıs ve 28 Mayıs'ta hangi parti, ittifak ya da adaya oy vermiş olursak olalım işçi ve emekçiler olarak içinde bulunduğumuz durumdan hoşnut değiliz ve bizleri çok zor günlerin beklediğini hissediyoruz, biliyoruz. Çünkü **oy tercihlerimiz farklı olsa da aslında sorunlarımız, kaygılarımız, hoşnutsuzluğumuzun nedenleri aynı.** Bu nedenle oy tercihlerimizi ve seçim sonuçlarını bir yana bırakarak yaşadıklarımıza, olgulara, gelişmelere işçi sınıfımızın penceresinden bakmamız büyük önem taşıyor.

Siyasi iktidarın temsilcileri derinleşip kriz boyutuna ulaşan sorunlarımızın kaynağı kendileri değilmiş gibi derdimize dermanın yine kendileri olduğunu söyleyerek emekçilerden oy istediler. Oysa bugün, Cumhuriyet tarihinde ilk kez milli gelirin 7 yıl üst üste düşüş gösterdiği, ülke tarihinin en büyük yoksullaşma dalgasına maruz kaldığımız, hayat pahalılığı, enflasyon ve düşük ücretler altında ezildiğimiz bir Türkiye'de yaşıyoruz. Bu Türkiye'de işsizlik 8 milyon bandına dayandı, genç işsizliği 4 milyonu aştı. Emeklilik hakkımız, grev hakkımız, sendika ve örgütlenme özgürlüğümüz yok sayıldı. Pek çok ekonomik ve demokratik hakkımız törpüledi, ortadan kaldırıldı. Eğitim ve sağlık başta olmak üzere her alanda niteliksizleşme yaşandı, kamu hizmetlerinin içi boşaltıldı. Güvencesizlik ve gelecek kaygısı iyice büyüdü, gençler çıkışsızlık ve depresyon çukuruna itildi. İşçi katliamları, kadın cinayetleri, seller, yangınlar yetmezmiş gibi son olarak deprem on binlerce can aldı, milyonlarca insanın yaşamını perişan etti. Toplum bu ağır sorunların altında nefes almaya çalışırken iktidar eliyle devlet kaynakları üzerinde muazzam bir yağma sürdürüldü. Adaletsizlik ve eşitsizlik öyle boyutlara ulaştı ki Türkiye'nin en zengin 13 kişinin sahip olduğu zenginlik 44 milyon insanın toplam zenginliğini aştı! Fakat siyasi iktidar emekçilerin bu gerçeklere göre karar vermesini, değişim iradesini ortaya koymasını engellemek için her türlü yalana ve baskıya başvurdu.

Egemen rejim bir kez daha örgütsüzlüğümüzü, dağınıklığımızı fırsat bildi. İktidarda kalmak için toplumdaki yükselen "artık yeter" haykırışlarını yok saydı, bastırdı, değişim arzusunu boğdu. Manipülasyon kampanyalarıyla, yalanlarla gerçekleri karartmaya, zehirli propagandalarla milyonlarca emekçinin zihnini bulandırmaya, felç etmeye çalıştı. Ülkede her şeyin güllük gülistanlık olduğu, kendi iktidarlarından önce Türkiye'de son derece

ilkel koşulların mevcut olduğu palavralarını yeniden piyasaya sürdü. Türkiye'nin var oluş, beka problemi içinde olduğu, bu iktidar giderse "vatan"ın kaybedileceği propagandasına hız verdi. Bir kez daha milliyetçiliği, halklar arasında kin ve nefreti köpürttü. Muhafız kesimleri suçlu, hain ve hatta terörist ilan etti, baskıların, şiddetin dozunu alabildiğine arttırdı. Emekçilerin dini inançlarını, kutsal saydığı değerlerini daha da fazla istismar etti. Bu çaba sonucunda ekonomik krizin, yoksulluğun, işsizliğin, depremin, ağır çalışma ve yaşam koşullarının yükü altında ezilen nice emekçinin öfkesinin yönü, hedefi değişti. Yağma ve enkaz düzeninin sahipleri, nice emekçiyi kandırmayı, korku ve kaygıya sürüklemeyi, sindirmeyi başardı. Güvenli liman aramaya, var olanı koruma refleksiyle hareket etmeye, iktidara oy vermeye itti. İçine itildikleri karanlık kuyuda emekçilerin değişim arzusu bastırılıp boğuldu.

Buna karşılık milyonlarca işçi ve emekçinin umut bağladığı Millet İttifakı da emekçilerin özlemlerine yanıt olmadı, olamaz. Millet İttifakında cisimleşen ve kurtarıcı pozlarına bürünen burjuva muhalefet, emekçileri tek adam rejimine karşı harekete geçirmekten kaçınan, onları pasifleştiren, seyirci konumuna iten politikalar izledi; sadece sandığa gidip oy vermekle bahara kavuşacağımız hayallerini pompaladı.

Karşı karşıya olduğumuz bu tablo bize şunu gösteriyor: **Bir kurtarıcı gelip bizi kurtarmayacak, sorunlarımız kendiliğinden çözülmeyecek, işçi ve emekçilerin kara kışı ancak bizzat bizlerin, işçi sınıfının mücadelesiyle sona erecek!** Dert bizdedir, derman kendi ellerimizdedir! O halde yapay ayrımları bir kenara bırakmalı, ellerimizi birleştirmeliyiz. Bizi korku ve kaygı kuyusuna atmak, bilincimizi milliyetçilikle, nefretle, düşmanlıkla, yalanla zehirlemek ve böylece iktidarlarını sürdürmek isteyenlerin oyunlarını boşa çıkarmalıyız. **Gelişmeleri pasifçe izlemeyi reddetmeli, özlem duyduğumuz değişimin önünü açmak için harekete geçmeliyiz.** İşçi sınıfının örgütlü saflarını doldurarak, birlik ve dayanışmamızı güçlendirerek bizi yok sayanların karşısına dikilmeliyiz. Sermaye cephesi karşısında emek cephesi olarak birleşip zulüm düzenini yıkmak için kararlılıkla mücadeleye devam etmeliyiz. ■

Topluma Atılan Düğüm Çözülmesi!

Siyaset için matematikten fazlasıdır denir. Matematikte 2 ile 2'nin toplamı 4'tür. Fakat siyasette çoğu kez durum değişir. Mesela Türkiye'de gidişattan hoşnut olmayanların, o veya bu konuda değişim isteyenlerin sayısı son seçimde mevcut iktidara ve Erdoğan'a oy vermeyenlerin sayısı eşit değil. Şöyle ki; toplumun ekseriyeti yaşamın her alanına damgasını vuran krizlerden, yoksulluktan, hayat pahalılığından şikâyetçidir. Yani aslında çözüm istemektedir, değişim istemektedir. Buna rağmen emekçilerin önemli bir bölümü değişim isteğine ters biçimde başka bir alternatif görmediğini söyleyerek, "elim gitmedi" diyerek Erdoğan'a oy vermiştir. Yani aslında çözülmesini istediği sorunları orta yerde dururken, o sorunların kaynağında bulunanları iktidarda tutmak için oy vermiştir. Peki, bu, nasıl ve neden böyle olmuştur?

Siyasi iktidar seçimlerden önce en etkili manipülasyon, algı, tehdit, şantaj planlarını devreye soktu, gerçekleri katletmeye girişti. Toplumun fay hatlarıyla oynadı, muhalif kesimleri "zillet", "münafık", "mihrakların Truva atı", "terörist" ilan etti. Seçim meydanlarında "Bunlar LGBT'ci", "14 Mayıs siyasi darbe girişimidir", "ya şampanya, ya secde" kışkırtmaları yaptı. AKP teşkilatları sahte CHP bildirimleri dağıtırken miting meydanlarında montajlanmış sahte videolar izletildi. Yanlış bilgiler bir kez yayıldıktan sonra örgütsüz toplumu gerçeğe inandırmanın hayli zor olduğunu iyi bilen siyasi iktidar gerek resmi gerekse de on binlerle ifade edilen trol orduları gibi gayri resmi araçları üzerinden dezenformasyon silahını olabildiğince etkin kullanmaya çalıştı. **Yani siyasi iktidar topluma, işçi ve emekçilere karşı tam bir psikolojik harp yürüttü.** Netice itibarıyla Cumhuriyet tarihinin rekor yoksullaşmasının yaşandığı, hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alındığı ve toplumda değişim isteğinin uç verdiği bir süreçte bu sorunların kaynağındaki iktidar, istediği oy desteğini aldı.

Çok açık ki siyasi iktidar en etkin psikolojik harp tekniklerini uygulayarak milyonlarca işçi ve emekçiyi kendi gerçek sorunlarından uzaklaştırmış, korkutup zehirlemiş, yönlendirmiştir. Birbirleriyle çıkar çatışması içinde olmayan, olamayacak olan işçi ve emekçileri birbirlerine karşı kışkırtıp düşmanlaştırmıştır. Bu kutuplaştırmanın etkisi altındaki işçiler kendi sınıf kimlikleriyle değil, kültürel, mezhepsel, etnik kimlikleriyle düşünüp hareket eder

hale getirilmiştir. "Biz" ve "onlar" ayrımını, çıkarları taban tabana zıt olan "işçiler ve patronlar", "zenginler ve yoksullar", "emeğiyle yaşayanlar ve sömürenler" diye değil, dindarlar, laikler, başörtülüler, açıklar, Karadenizliler, İzmirli, Aleviler, Sünniler, AKP'liler, CHP'liler diye yapmaya yönlendirilmiştir. Kendilerini siyasi iktidarla özdeşleştiren yüzbinlerce emekçi, AKP seçimlerde üstün geldiğinde kendilerini de kazanmış sayıyorlar. Muhalefete oy veren emekçilere öfke duyuyorlar. Her iki kesim de çalışma ve yaşam koşullarının ne kadar benzediğini, aynı olduğunu göremiyorlar.

Örgütlü olmak irade sahibi olmaktır, eğriyi doğruyu görebilmek ve seçebilmek demektir. Sendikal ve siyasal örgütleri zayıf işçi sınıfı örgütsüz demektir. İşçiler örgütsüzse, sınıf bilincinden yoksunsa korkar, aldanır, savrulur, sürüklenir. 14-28 Mayıs seçimlerine giden süreçte de bu yaşanmış, işçi sınıfının örgütsüzlük düzeyi bir kez daha açığa çıkmıştır. **Bu durum egemen siyasetin zehirli dilinin, kutuplaştırıcı, düşmanlaştırıcı ve kışkırtıcı karakterinin toplumsal alana koca bir düğüm attığının göstergesidir.** Siyasi iktidarın yürüttüğü psikolojik harp, işçilerin birlik duygusu oluşturmasının, gerçekleri görmesinin önündeki en büyük engeldir. **Sorunların çözümünü, toplumun önünün açılmasını engelleyen bu düğüm ancak işçiler kendi sınıf kimliklerini kuşandığında, yapay ayrımları bir kenara bırakıp gerçek ayrımın üreten yüzde 99 ile üretilen zenginliğe el koyan yüzde 1 arasında olduğunun bilincine vardığında çözülebilir.**

İtalya'da Mussolini faşizminin hapsilere attığı Gramsci, bugünlerle hayli benzerlikler taşıyan yaşadığı dönemi "alacakaranlık" olarak adlandırarak şöyle demişti: "Eski dünya ölüyor; yenisi ise doğmuyor ve bu alacakaranlıkta canavarlar ürüyor". Kapitalist sömürü düzeninin ve egemen rejimin işçi ve emekçilere vaadi ancak alacakaranlık canavarları olabilir. Örgütlü, mücadeleci işçiler, işçileri birleştirip düğümleri çözmek için, alacakaranlığın canavarlarını def etmek, o yeni dünyanın doğumunun önünü açmak için çaba göstermelidir.

Bu uzun soluklu mücadeleyi samimiyetle, sabırla büyütme düğümleri çözebilecek tek yoldur. İşçi sınıfının birliğini örmek, emek cephesini büyütme için canla başla çalışalım. Gün zulmün karanlığına karşı umudun ve geleceğin aydınlığını kuşanma günüdür. ■

Önemli Olan Başına Gelen Değil, Onu Nasıl Karşılıdığıdır!

■ Gebze'den bir grup kadın işçi

Rosa Luxemburg, yaşamını işçi sınıfının sömürden kurtuluşu mücadelesine adanmış cesur bir kadın ve işçi sınıfımızın sosyalist önderlerinden biri. Bu nedenle ÜİD-DER'in bizleri Jülide Kural'ın "Ben Rosa Luxemburg" oyunuyla buluşturacağını duyunca çok heyecanlandık. Jülide Kural'ın oyununu izlerken heyecanımız daha da arttı. Adaletsizliğe, eşitsizliğe, haksızlığa, egemenlerin çıkarları uğruna emekçilerin savaşlarda birbirini katletmesine karşı çıkan, "bu düzen değişmeli" diyen, yaşamıyla ve savunduklarıyla örnek aldığımız Rosa gözümüzün önünde canlandı. Emekçi kadınlar olarak bir kez daha Rosa'nın dünyayı değiştirip dönüştürme arzusuna, bu uğurda verdiği mücadeleye, emeğe, cesaretine tanıklık ettik.

Oyundan sonra Rosa'nın yaşamına ve yüreğine 7 yıl süren bir yolculuk yapan Jülide Kural'la yapılan söyleşiye katıldık. Fikirleriyle, savaşa karşı tutumuyla, mücadelesiyle, hayata ve doğaya olan tutkusuyla Rosa'nın bir "değerler bütünü" olduğunu belirten ve ÜİD-DER'li emekçi kadınları, yürüttükleri mücadeleyi dinleyen Kural, dinledikleri karşısında "Rosalık işte budur. İşte Rosalar böyle yaşıyor. Sizler hepimiz birer Rosa'sınız... Benim sahnede anlattığımı sizler yaşamınızla anlatıyorsunuz. Biz böyle çoğalıyoruz, böyle güçleniyoruz, böyle değiştireceğiz hep bir-

likte..." dedi.

Rosa pek çok ulustan insanla birlikte kapitalist sömürüye ve emperyalist savaşlara karşı mücadele ederken, işçilere milliyetçiliğin tehlikelerini anlatırken bir dünya savaşı patlak verdi. Milliyetçilikle zehirlenmiş halklar birbirini boğazlamaya başladı. Rosa'nın bu zehirli atmosfere kapılan nice yol arkadaşı savaşa destek verdi, o savaşta sevdiği insanlar can verdi. Yani yaşamın üstüne, hiç dağılmayacakmış gibi görünen karanlık ve boğucu bir atmosfer çöktü. Ancak Rosa umudunu ve direncini korumayı hep bildi, en karanlık gecenin ardından güneşin doğacağına olan inancını asla yitirmedi. Hani derler ya "önemli olan başına ne geldiği değil, senin onu nasıl karşıladığıdır" diye, işte Rosa da ruhunu karanlığın kasvetine teslim etmedi, mücadelesini kararlılıkla sürdürdü. İşçi sınıfına olan güvenini asla yitirmedi. Nitekim 1917'de Rusya'da Ekim Devrimi gerçekleşti, kökü kazındı zannedilen umut yeniden yeşerdi, 1918'de savaş sona erdi.

Bizler de umudumuzu ve direncimizi asla kaybetmiyoruz, günün karanlığından, zorluğundan yılmıyoruz. Kızıl Kanatlı Rosa bugün de biz işçilere, emekçi kadınlara yol göstermeye, önderlik etmeye, "var olmaya" ve mücadelede yaşamaya devam ediyor. ■

Kendiliğinden Değişim Olmaz, Biz Değiştireceğiz!

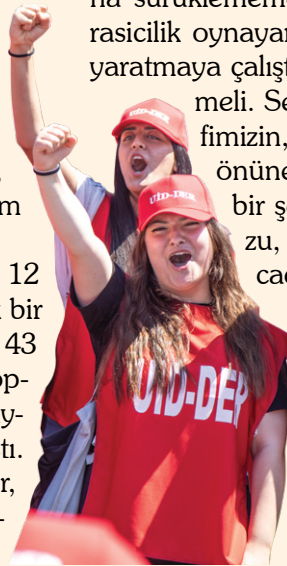
■ İstanbul/Avcılar'dan bir grup genç

Toplumun geniş kesimlerinin duyduğu hoşnutsuzluğun, öfkenin ve değişim isteğinin farkında olmamak mümkün değil. Değişim isteği özellikle gençlerde ve kadınlarda kendini dışa vuruyor. Özgürlüklerimizin kısıtlanmasına, horlanmaya, aşağılanmaya, yok sayılmaya, her gün daha fazla yoksullaşmaya tepkiliyiz ve bu durumu değiştirmek istiyoruz. Fakat toplumun değişim isteği boğulup bastırılıyor. Değişim sadece seçimlerde gidip oy kullanmakla, kendiliğinden gerçekleşmez. Biz değiştirmek derken yaşamı, dünyayı, bu sömürü düzenini değiştirmekten, yeni bir yaşam inşa etmekten bahsediyoruz.

İşçi Dayanışması'nın 181. sayısının başyazısında 12 Eylül 1980 darbesinin Türkiye toplumu için karanlık bir dönemin başlangıcı olduğu yazılmıştı. Aradan geçen 43 yılda bu karanlık dağılmadı, toplum üstündeki ölü top-rağını atmak istedikçe egemenler algı operasyonlarıyla, baskılarla bu isteği bastırmaya, yok etmeye çalıştı. Ama toplum da her şey gibi durduğu yerde durmuyor, değişim geçiriyor. Emekçi kadınlar ve gençler, baskılara rağmen bu değişimden etkileniyor, değişimin

öznesi olmaya doğru yol alıyor. Gençler özgürlük istiyor. Özgürlük ise değişim istiyorsak onun uğruna mücadele etmemiz gerektiğini kavramakla başlıyor.

Tam da bu nedenle içinden geçtiğimiz zorlu süreçler bizi asla hayal kırıklığına, umutsuzluğa veya depresyona sürüklememeli. İktidarın türlü numaralarla, demokrasiliklik oynayarak ikinci tura taşıdığı, "kazandık" algısı yaratmaya çalıştığı seçimler de bizi yıldınlığa sürüklememeli. Seçimlerden çıkan sonuç, bizim asıl hedefimizin, yeni bir dünya kurma mücadelemizin önüne geçemez. Ağlamakla, ah vah etmekle bir şeyleri değiştiremeyiz. Aksine umudumuzu, direncimizi ve özgürlük arayışımızı mücadeleye akıtmalıyız. **Muhannete minnet eylemeden, bir kurtarıcı beklemeden, haklılığımızdan aldığımız güven ve cesaretle işçi sınıfının saflarında insanlığın kurtuluşu davasının bir parçası olalım.** İşte asıl değişim ve özgürlük o zaman gelecek, asıl bahar o zaman gelecek, üstünde işçi tulumu elinde sarı/beyaz papatyalarla. ■

Gitmedik, Buradayız, Direniyoruz!

■ Hatay'dan UID-DER'li emekçiler

6 Şubat depremlerinin üzerinden aylar geçti. Depremi büyük bir felakete dönüştüren iktidarın ilk günden itibaren gösterdiği umursamaz tavırlar hiçbir şekilde azalmış değil ve bu kanımıza dokunuyor. Hâlâ tuvalet sorunu var, hâlâ kalacak yer sorunu var! Çünkü iktidar için, devlet yetkilileri için önemli olan sadece kendi bekaları, kendi kasaları, kendi ışıltılı, ihtişamlı yaşamları...

Deprem yarattığı sorunlar devam ederken şimdi de sıcağın çadırlarda zatürre olacağımız zamanlar geliyor. Havalar ısındıkça çadırlarda yaşamak, nefes almak git-tikçe zorlaşıyor. Çadırlarda akrepler görülmeye başlandı. Üstelik çadır bile alamayan aileler var hâlâ! İktidar her şeyi yaptığını söylüyor fakat hiçbir şekilde anlamlı bir ilerleme görülüyor. Depremi kendileri için fırsata çevirmiş durumdadır. İnsanların altında can verdiği molozlar, egemenlere kasalarını dolduracak altın madeni gibi görünüyor!

Sanılabilir ki artık bir şeyler rayına oturmaya başladı ama aksine sorunlar bütünüyle devam ediyor. Burada yıkımlar hâlâ devam ediyor. Molozlar sağlıklı bir şekilde kaldırılmıyor ve asbest yüzünden sağlığımız da elimizden alınıyor. Su sıkıntısı devam ediyor. Şu an sağlık sistemi

oturmuş değil, yazlık kıyafetlerimiz yok, vantilatörler yok, o yok bu yok... Sadece Hatay'da değil elbette, yıkılan bütün şehirlerde durum aynı. Bizler tabiri caizse burada el yordamıyla hayata tutunuyoruz. Televizyonlardan hava atarak toplanan onca paralar nereye aktı, bunları bilmek istiyoruz!

Elbette ki mevcut sorunlarımız çözülebilecek sorunlardır. Fakat egemenler bizlerin sorunlarını, sıkıntılarını hiçbir şekilde, hiçbir zaman umursamıyorlar. **Depremi ilk zamanlarından itibaren gördük ki yaşadığımız sorunlara karşı dayanışmayı büyüten yine biz emekçileriz.** Bizler şehrimizi terk etmek istemiyoruz, bu şehri yeniden kurmayı düşünüyoruz. Unutulmak istemiyoruz. Başka şehirlerdeki kardeşlerimiz aynı felaketleri yaşamamasın, çürük binaların ve umursamazlığın enkazı altında kalmasın istiyoruz. Seçimler de gösterdi ki emekçiler olarak bizim ayrı gayrlığı bir kenara bırakıp omuz omuza vermemiz, mücadelemizi her yerde büyütmemiz gerekiyor! **Dün yapmamız gereken bir bütün olarak, işçiler, emekçiler olarak birlikte hareket edip depreme karşı önlem aldırılmaktı. Bugün de yapılması gereken bu, birlikte hareket etmek!** Çareyi başka yerde aramamıza gerek yok, dayanışmamızı, örgütlülüğümüzü büyütmeyle devam edelim! ■

Asıl Suçluyu Görebilmek...

■ İstanbul/Tuzla'dan bir metal işçisi

Ben metal sektöründe çalışan bir işçiydim. İşçiydim diyorum çünkü hakkımızı aradığımız için işten çıkarıldık. İşveren biz işçilerin ve temsilcilerimizin taleplerini karşılamamak için her yola başvuruyordu. Sorunları çözmek bir yana daha fazla baskı ve mobbing uygulayarak bizi korkutup sindirmeye çalışıyordu. Fabrika yönetiminin baskıları öyle bir noktaya geldi ki sonunda biz işçiler de patladık ve sendikamızla birlikte direnişe başladık.

Direnişe çıktığımızda aynı işyerinde çalışmamıza rağmen birçoğumuz birbirimizi tanımıyor, ilk defa yan yana geliyorduk. Ama haksızlığa karşı mücadelemiz başlayınca kısa sürede birbirimize kenetlendik. İlk zamanlar her-

kes tarif edilemez bir coşku içindeydi. Düne kadar baskıyla saltanat süren patrandan ve temsilcilerinden ilk kez birlik olup hesap soruyorduk. Ama süreç uzadıkça bazı arkadaşlarımızda moral bozukluğu başladı. Bu arkadaşlarımız direnişin kısa süreceğini ve hemen sonuç alacaklarını düşünüyorlardı. Suçlayacak birini aramaya başladılar. Kimi işçi arkadaşını, kimi sendikayı, kimi temsilciyi suçladı. Oysa asıl suçlu bizi haksız yere işten atan, hiçbir kural ve yasa tanımayan patrandı. Aynı arkadaşlarımız içeride çalışırken de yaşadığımız sorunları sendikanın, temsilcinin çözmesini bekliyorlardı. Oysa biz sorumluluk almadan, sendikamıza sahip çıkmadan sorunlarımızı çözemeyeceğimizi biliyorduk.

Elimizi Kim Yönetiyor?

■ Kocaeli/Gebze'den kadın metal işçisi

Türkiye'de 14 Mayıs ve 28 Mayıs'ta iki türlü bir seçim gerçekleşti. Bu seçim çok önemliydi çünkü baskıcı tek adam rejimi altında gerçekleşti. Bu rejim yüzünden Cumhuriyet tarihinin en hızlı yoksullaşma dalgasıyla karşı karşıyayız. İşsizler çaresiz, çalışanlar düşük ücret ve enflasyon altında ezilmiş, insanlar en temel ekonomik ve demokratik haklarından mahrum... Buna rağmen bazı işçi arkadaşlarımdan "oy kullanırken elim Erdoğan'dan başkasına gitmedi" sözlerini duydum. Bu arkadaşlarım "alternatif yok" diyerek mevcut iktidarı istemeye istemeye desteklediklerini ifade ediyorlar.

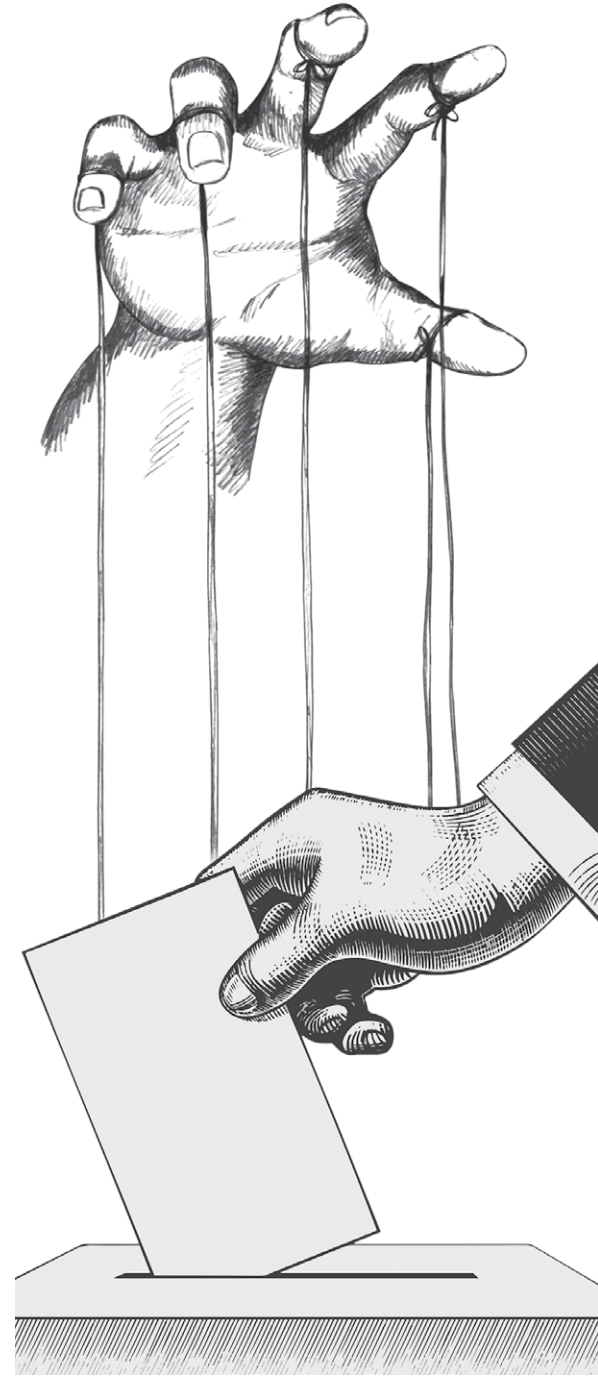
İşçi ve emekçilerin ezici çoğunluğu gidişattan endişeli, hoşnutsuz, sorunların çözülmesini, ekonominin düzelmesini istiyor. Ama öte yandan çok sayıda işçi ve emekçi sorunlarımızın kaynağında olan, hoşnutsuzluğumuzun nedeni olan mevcut iktidara oy veriyor. Madem kendi taleplerimiz, ihtiyaçlarımız, tercihlerimiz değil, o halde elimizin hangi adaya mühür basacağını ne veya kim belirliyor? Mührü basan el bize ait ama o eli kim yönetiyor?

Elimizi yönetenler asıl olarak duygularımızı, zihnimizi, beynimizi, fikirlerimizi yönetiyorlar. Bunu korkularımızı körükleyerek, algılarımızı çarpıtarak yapıyorlar. Örgütsüz olduğumuz için savunmasız olduğumuzu biliyorlar. Bu nedenle bizi kolaylıkla yalan bombardımanına tutabiliyorlar. İktidara oy vermezsek dış güçlerin bayram edeceğini, ülkenin bölüneceğini söylüyorlar. Kendilerinden önce bu ülkenin gün yüzü görmediğini, ülkeyi kendilerinin ilerlettiğini iddia ediyorlar. Onlara oy vermezsek tüm haklarımızı kaybedeceğimizi, başörtümüzün başımızdan çekileceğini, aç, açıkta bırakılacağımızı anlatıp duruyorlar. Böyle olunca bizleri kendi gerçek sorunlarımızdan uzaklaştırmış, bölüp parçalamış, hücrelerimize kadar ele geçirmiş oluyorlar. Bireysel korku ve kaygılarımızı kullanarak toplumun geri kalanına karşı körleşmemize neden oluyorlar. **İçinde bulunduğumuz gerçek durumu kavrayıp kendi taleplerimiz doğrultusunda harekete geçemediğimiz için kurdukları hain tuzaklara düşmekten kurtaramıyoruz kendimizi ve onların saltanatı sürüp gidiyor.**

Çelişkileri fark edebilmek, sorunlarımızı görmek ve birlikte çözüm yolu bulmak için bilinçli olmalıyız, bilinçli olmak içinse örgütlü olmalıyız. Ancak o zaman kendi taleplerimiz doğrultusunda sesimizi yükseltir ve taleplerimizi gerçekleştirmek için adım atabiliriz. Ancak o zaman kendi tercihlerimizi hayata geçirebilir, gerçek bir değişim yaratabiliriz. Unutmayalım ki, oy verirken elimizi yönetenler beynimizi, fikirlerimizi ve tüm yaşamımızı yönetmeye çalışıyorlar. Peki, buna izin verecek miyiz? ■

Bir mücadelenin sonunda kazanım varsa bu "haklı bir kavga", kazanım yoksa "haksız bir kavga" olmaz. Kazansak da kaybetsek de biz işçilerin mücadelesi haklı bir mücadeledir. Moral bozukluğuyla içimizden bir suçlu aramak da bize bir şey kazandırmaz. Somut taleplerimizi kazanamadık belki ama hep birlikte ayağa kalkarak patrona esaslı bir tokat attık, pek çok ders ve deneyim biriktirdik. Bazı arkadaşlarımız yenilgi psikolojisiyle suçlayacak birilerini arasa da bazılarımız bu direniş boyunca hiçbir zaman unutulmayacak deneyimler kazandılar. Aslında herkes durduğu yerden bilinci, örgütlülüğü kadar pay aldı bu kavgadan. Kimimizin payına moral bozukluğu kimimizin payına ise daha çok mücadele etme azmi düştü.

Bugün Türkiye'de de seçim sonuçlarına bakıp morali bozulanlar, iktidara oy veren işçi ve emekçileri suçlayanlar var. Oysa biz işçiler birbirimizi suçlayarak, daha çok kutuplaşarak sorunlarımıza çözüm bulamayız. Rejim, medya ve devlet gücünün verdiği tüm olanakları kullanarak milyonlarca insanı manipüle ediyor. Kendisine muhalif olan kesimi de baskı ve tehditle susturmaya çalışıyor. Asıl suçlu baskıcı tek adam rejimidir. **Sorunumuzun kaynağı ise işçi sınıfının yeterince örgütlü olmayışdır. Örgütlü olmazsak rejimin bizi içine çektiği bölünmüşlük ve yapay kutuplaşma girdabından kurtulamayız.** Bizler örgütlenebilirsek bu rejimden hesap sorarız. Örgütlü işçiler birbirini suçlamak yerine asıl suçludan hesap sormak için mücadele azmini yitirmeyenlerdir. ■

Dünya İşçi Sınıfı Yoksullaştırma Politik

İngiltere

İngiltere işçi sınıfı, eğitim, sağlık, ulaşım ve birçok sektörde peş peşe düzenlediği grevlerle haklarına sahip çıkıyor. İşçilerin büyüyen grev dalgası karşısında panikleyen hükümetse grev ve sendika karşıtı yasalarla işçilerin mücadelesini engellemeye çalışıyor. Muhafazakâr Parti hükümeti işçi hareketinin bu yükselişini büyük bir saldırı planıyla bastırmaya ve medya aracılığıyla karalamaya çalışıyor. Bir yasa tasarısıyla grev hakkını işlevsiz hale getirmeyi planlıyor. Tasarıya göre ulaşım, sağlık, eğitim gibi kilit sektörlerde greve çıkılması durumunda minimum düzeyde işçi çalıştırılması zorunlu kılınacak. "Asgari hizmet garantisi" sağlanmadığı durumda işverenin greve çıkan işçileri işten atmasının ve sendikalara dava açılmasının önü açılacak. Ancak işçi ve emekçiler bu saldırıları mücadeleyle göğüslüyor. Sendikaların on yıllar sonra yeniden güç kazandığı İngiltere'de, sendikalı işçi sayısında artış var. Özellikle genç işçiler grevlerde ve protestolarda ön sıralarda yerlerini alıyor.

Yasa tasarısı binlerce işçi tarafından parlamento önünde protesto edildi. Grev dalgasının başını çeken sendikalar, grevci işçiler ve işçiden yana milletvekillerinin katıldığı eylemde "grev hakkını koru!" sloganı atıldı. Demiryolu, eğitim, sağlık ve kamu işçilerinin yoğun katılım gösterdiği protestoda saldırılara karşı işçilerin birliğinin ve mücadelenin büyütülmesi çağrısı yapıldı.

Belçika

Grev hakkına yönelik saldırıların arttığı Belçika'da da on binlerce işçi 22 Mayıs'ta meydanlara çıktı. Başkent Brüksel'de grev haklarına yönelik saldırıları, kötü çalışma koşullarını ve artan hayat pahalılığını protesto eden işçiler, "Kâr her yerde, adalet hiçbir yerde!" sloganını yükselttiler. Başta Belçika Genel İşçi Federasyonu ABVV olmak üzere birçok sendikanın çağrısıyla gerçekleşen eylemde işçiler sosyal ve sendikal haklarına sahip çıkacaklarını belirttiler. Mart ayından bu yana hakları için mücadele eden market işçilerine yönelik saldırılara ve protesto hakkına yönelik yasaklayıcı mahkeme kararına tepkilerini yükselttiler.

Mart ayında süpermarket zinciri Delhaize, marketlerinin

kullanım ve marka haklarını pazarlayacağını duyurmuştu. Franchising denilen bu sistemde farklı ücret ve yan hak politikalarının olacağını, genel ücretlerin düşeceğini bilen işçiler bunu kabul etmediler. Binlerce market işçisi grev ve gösterilerle bu karara karşı durdu. Ancak bunun sektör içinde diğer market ve mağazalara sıçramasından korkan egemenler polis zoruyla greve engel olmaya çalıştılar. Sadece grev gözcüsüne izin verileceğine, işçilerin bir arada durup protesto gösterisi yapamayacağına dair mahkeme kararı çıkartıldı. Protesto gösterilerinde işçiler gözaltına alındı, marketler polis zoruyla açıldı. Grev hakkının engellenmesi anlamına gelen bu saldırının ardından gerçekleşen kitlesel eylemde işçiler, İşverenler Federasyonu ve adliye binasının önünden geçerek hem patronları hem de grevi engellemeye çalışan yargı sistemini protesto ettiler.

Fransa

Fransa'da emeklilik hakkına yönelik saldırılara karşı başlayan eylemler Genel İşçi Sendikası (CGT) başta olmak üzere sendikaların çağrısıyla 23, 24 ve 25 Mayıs'ta da devam etti. Ülke genelinde Macron hükümetine karşı tepkiler devam ederken demiryolu işçileri de yeniden grevlere hazırlanıyor. AB'nin bütçe kesintisi kararının ardından işten atmaların ve özelleştirmelerin artacağını söyleyerek kararı protesto eden işçiler Ulaştırma Bakanının da katıldığı Paris'teki Avrupa Komisyonu binasını, lüks mağazaları bastı. 31 Mayıs'ta ülke genelinde greve hazırlanan demiryolu işçileri ve pek çok sektörden işçi, haklarına sahip çıkmanın onuruna sahip çıkmak olduğunu ifade ediyor.

Romanya

22 Mayıs'ta 150 binden fazla öğretmen eğitime daha fazla bütçe ayrılması ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi için taleplerini haykırarak üzere greve çıktı. Grevlerinin dördüncü gününde Bükreş'te bir araya gelen ve gösteri yapan öğretmenlere öğrencileri ve veliler de destek verdi. Ayrıca üniversitelerde çalışan işçiler grevci öğretmenlerle dayanışma için 2 saatlik iş durdurdu. Öğretmenler hükümetin enflasyona endekli ücret artışı ve fazla mesai ücreti yerine bir kereye mahsus Haziranda 215 dolar ve Temmuzda 325 dolar ikramiye verilmesi teklifini kabul etmiyor. Giderek artan hayat pahalılığı karşısında ücretlerinin erimesini kabul etmeyen işçiler, talepleri kabul edilinceye

Emekçilerine ve Hak Gasplarına Hayır Diyor!

kadar grevlerine devam edeceklerini belirtiyorlar.

İspanya

22 Mayıs'ta İspanya'da 45 bin adliye çalışanı süresiz greve çıktı. Devam eden toplu sözleşme sürecinde anlaşma sağlanamaması üzerine Merkezi Bağımsız Memurlar Sendikası (CSIF), Yargı İdaresi İşçileri Sendikası (STAJ), İşçi Komisyonları Sendika Konfederasyonu (CCOO) ve Genel İşçi Sendikası (UGT) sendikalarının çağrısıyla işçiler tüm adli işlemleri durdurdu. Grevci işçiler Adalet Bakanlığı önünde protesto gerçekleştirdi. Geçtiğimiz ay hâkim ve savcılar, şimdi ise adliye işçilerinin greviyle sarsılan İspanya'da toplamda 500 binden fazla duruşma ertelendi, 30 milyon adli işlem yapılmadı. Hâkim ve savcıların kazanımla sonuçlanan mücadelelerinin ardından adliye işçileri de ücretlerini arttırmakta ve çalışma koşullarını iyileştirmekte kararlı. İşçiler önümüzdeki süreçte birçok protesto gösterisi planlıyor.

Adliye işçilerinin yanı sıra ülke genelinde 22 ve 25 Mayıs'ta 24 saatlik grevler gerçekleştiren İspanyol Havayolu Pilotları Sendikası'na (SEPLA) bağlı işçiler grev hakkına yönelik saldırıları protesto ediyor. İngiltere'dekine benzer "asgari hizmetler yasası" ile olası grevlerde uçuşların en az yüzde 90'ına devam edilmesi zorunlu kılınacak. Bu yasanın grev hakkının ortadan kaldırılması anlamına geldiğini belirten işçiler, tüm havaalanı işçilerini grevleri büyütme çağırıyor.

Arjantin

Arjantin'de artan hayat pahalılığına, işsizliğe, düşük ücretlere ve güvencesizliğe karşı on binlerce işçi bir araya geldi. 18 Mayıs'ta düzenlenen kitlesel gösteride yüzde 109'u aşan enflasyon, IMF'nin dayattığı kemer sıkma politikaları ve hükümet protesto edildi. Sendikaların, sosyalistlerin, demokratik kitle örgütlerinin katıldığı eylemde, Sosyal Kalkınma Bakanlığı önüne yürüyen on binler "Anlaşmayı bitirin, IMF ile birlikte defolun" yazılı pankart taşıdı.

Ülkenin dört bir yanından başkent Buenos Aires'e akan işçiler, IMF'ye ve hükümete olan tepkilerini dile getirdiler. "Ekonomik uyum" adı altında dayatılan politikaların halkın yoksullaştırılması anlamına geldiğini ifade eden işçiler, kemer sıkma politikalarına son verilmesini istediler. Arjantin'de krizin dayanılmaz noktaya ulaştığını

ifade eden işçiler, buna karşı sessiz kalmayacaklarını haykırıyorlar. Sorumlusu olmadıkları krizin bedelini ödeme-yi, yoksullaştırma politikalarını kabul etmiyorlar!

Portekiz

Yaklaşık 30 bin hastane çalışanı 19 Mayıs'ta kötü çalışma koşullarına ve düşük ücretlere karşı grev gerçekleştirdi, işçiler arasında ücret ve yan haklarda farklılıklara yol açan "kariyer programına" tepki gösterdi. Tüm çalışanların uzmanlık haklarının geliştirilmesini ve 35 saatlik çalışma haftasının tüm işçiler için uygulanmasını talep etti. Sağlık işçilerinin yanı sıra Lizbon, Porto, Faro ve Madeira havalimanlarında 20 Mayıs'tan itibaren farklı günlerde 24 saatlik grevler düzenleniyor. Yapılandırma adı altında çalışma koşullarına ve haklarına yönelik saldırılara karşı mücadele eden işçiler, Haziran ayında da grevlere devam edeceklerini belirtiyor.

Japonya

Almanya, ABD, İngiltere, İtalya, Fransa, Japonya ve Kanada'nın oluşturduğu G7 zirvesi bu yıl 19-21 Mayıs tarihlerinde Japonya'da yapıldı. Zirve, İkinci Dünya Savaşında nükleer bombalarla yerle bir edilen, yüzbinlerce insanın öldüğü ve tarifsiz acıların yaşandığı Hiroşima'da gerçekleşti. Yüzbinlerce insanı katleden emperyalist güçlerin katliamı gerçekleştirdikleri şehirde bir araya gelmesi Japon emekçilerin haklı öfkesi ve protestosuyla karşılık buldu. Hiroşima'da Barış Anıtı önünde toplanan işçi ve emekçiler, kentin sokaklarında yürüyüşler düzenlediler. Emperyalist ülkelerin savaş politikalarını protesto ettiler. Doro-Çiba sendikasının, gençlik örgütlerinin ve demokratik kitle örgütlerinin de yer aldığı protesto gösterilerinde "G7'ye Hayır", "Savaşa Hayır!", "Nükleer Silahlara Hayır", "Suç Ortaklığına Hayır" pankartları taşındı. Doro-Çiba sendikası düzenlediği eylemlerde UID-DER'in dayanışma mesajına da yer verdi.

Japonya hükümeti "savaşa hayır" diyenlerin sesini baskı ve şiddetle boğmaya girişti. Ancak savaş politikalarını kabul etmeyen işçileri durduramadı. Protestolara katılanlar G7 zirvesinin emperyalist ülkelerin suç ortaklığını ifade ettiğini belirttiler. Nükleer anlaşmalara, Ukrayna'da savaş alevlerinin körüklenmesine ve Asya-Pasifik'te savaş çıkırtkanlığına son verilmesini talep ettiler. ■

Egemenlerin “Zafer Yolları”nda İnsan Kalabilmek

Bir filmin son sahnesi: Fransa’da cephe gerisinde her yaşta askerle tıka basa dolu bir meyhane. Meyhaneci bağırarak, ıslık çalan sarhoş askerlere “Almanya’dan, düşmandan elde ettiği son ganimeti” takdim etmektedir. “Ganimet” korku içinde, gözü yaşlı gencecik bir kadındır. Askerlerin çığlıkları, ıslıkları kulakları sağır etmektedir. Meyhaneci, kadına “beylere iyi günler dile” der. Kadın kendi dilinde “iyi günler” diye mırıldanır. Askerler “medeni dilde konuşsana” diye bağırarak kadını aşağılamayı sürdürürler. Meyhaneci kadının çok güzel türkü söylediğini anons eder. Korkudan titreyen kadına “hadi şarkı söyle” diye bağırır askerler. ıslık çalar, şişeleri fiçılara, masalara vururlar. Genç kadın türkü söylemeye başlar fakat sesi korkudan kısalmıştır, cılızdır. Bir barbar sürüsünü andıran askerlerin “daha yüksek, daha yüksek” çığlıkları arasında kadının sesi sonunda yükselir. İşte o anda...

İşte bu anda sahneyi bir süre donduralım ve filmdeki askerlere daha yakından bakalım...

Birinci Dünya Savaşı sırasında Fransız komutanlar terfi almak için askerlerini çok tehlikeli bir çarpışmaya sürer, yüzlerce askerin yok yere ölmesine neden olurlar. Sonra da itibarlarını korumak ve diğer askerlere gözdağı vermek için düzmece bir mahkeme kurup 4 askeri “korkaklık ve ihanet” bahanesiyle idam ederler. Bu zalimlik tarihe, yaşadığı yerin adından hareketle “Souain onbaşları” olayı diye geçer. Tıpkı barış zamanında olduğu gibi savaş zamanında da dillerinden düşürmedikleri “vatan” ya da “insan” egemenlerin umurunda bile değildir. Onların tek derdi daha da zenginleşmek ve iktidarlarını korumaktır. Bunun için kendi askerlerini boş yere ölüme göndermekten, düşmanla pazarlık ve işbirliği yapmaktan çekinmezler. Yazar Humprey Cobb, işte bu gerçekleri anlatmak için Souain olayından esinlenerek bir kitap yazar 1935’te. Kitabına “Zafer Yolları” adını verirken de 1750’de İngiliz bir şairin kaleminden dökülen dizelerden esinlenir.

Amerikalı yönetmen Stanley Kubrick Zafer Yolları’nı okuduğunda çok etkilenir ve 1957’de, başta anlattığımız sahnenin yer aldığı filmi çeker. Meyhanede sarhoş olup eğlenen askerler idam edilen askerlerin arkadaşlarıdır. Vahşi bir hayvan gibi ölmeye, öldürmeye güdümlü hale getirilmiş, insanlıktan çıkarılmış, yıllardır kan, barut, siper ve ölüm dışında hiçbir şey görmemişlerdir. Ege-

menler çizdikleri sınırlarla onları Fransızlar ve Almanlar diye ayırmış, milliyetçilikle zehirlemiş, düşmanlaştırmıştır. İnsanlık dışı ne varsa görüp yaşamış, insanlıklarını unutmışlardır askerler. Kendi ülkelerinin egemenlerinin zaferi için mezara girmeleri gerekmektedir ve onları bekleyen bu kaçınılmaz son, insani olan her şeyi silikleştirmiştir. Birinci dünya savaşının üzerinden neredeyse yüz yıl geçti. Ama **egemenler dün olduğu gibi bugün de armalarının parıltısı ve servetleri uğruna zulmü kutsamaya devam ediyorlar, emekçileri milliyetçilikle zehirliyor, savaş çığırtkanlığı yapıyorlar.**

Şimdi sahneyi dondurduğumuz yere geri dönelim...

İşte o anda... İşte o anda kadının sesi dalga dalga yayılır, herkes ve her şey susar. Kadın türküsünü söyledikçe o tanıdık ezgiyi duyan askerlerin vahşi yüzleri yeniden insan yüzüne dönüşür, insan yüreklerinin aynası olur. Askerler türküyü mırıldanmaya, hep birlikte söylemeye başlarlar. Bu ses onları savaşın olağanüstülüğünden ve acımasızlığından çekip alan, yeniden yuvalarına döndüren bir sestir. Geldikleri memleketlerini, sevdiklerini, yaşamlarını sembolize eden, onları büyüleyen bir sestir. Kadın, artık aşağılayıp yaralayacakları bir “savaş ganimeti” değil bir insandır ve onları da yeniden insan olmaya çağırılmaktadır. Yeniden hatırladıkları bu ezgi onları kardeşleştirmiştir. **Egemenlerin çıkarları uğruna yok yere ölmenin ve öldürmenin, “Fransız” ya da “Alman” diye ayrışmanın anlamsızlığını, “insan” olmanın güzelliğini hatırlatmıştır.** Korkularının, özlemlerinin, ümitlerinin, yaşama arzularının aynı olduğunu göstermiştir.

Filmi izleyecek olanlar için sahneyi bir kez daha donduralım ve son sözümüzü söyleyelim:

Türküler, ezgiler rüzgâr gibidir, sınır tanımadan dolaşırlar dünyayı. Dilden dile yayılır, insanların yüreklerine ulaşır, onlara kardeş olduklarını hatırlatırlar. Çünkü sınırlar yapaydır. İnsanların barış ve kardeşlik özlemiyse gerçektir. **Milliyetçiliğin, halklar arasındaki düşmanlığın bedelini düşmanlıkları kıskırtanlar değil kardeşliğe en çok ihtiyaç duyan işçi ve emekçiler öder.** Egemenlerin zaferine giden yol, erkeğin ölüm makinesi, kadının ganimet, toprağın mezar haline getirilmesiyle, işçi ve emekçilerin kanı ve canıyla döşenir. İnsanlığın ve dünyanın gerçekten böyle zaferlere ihtiyacı var mı? ■

Şimdi Daha Fazla Birleşerek ve Örgütlenerek Mücadeleyi Büyütme Zamanı

Tek adam rejimi altında yapılan seçimleri geride bıraktık. Bu süreçte siyasi iktidar milliyetçiliği ve yapay kutuplaşmayı körüklemeye dönük bir seçim propagandası yürüttü. Kendisi dışında tüm siyasi güçleri hain, terörist, Türkiye düşmanı, dış güçlerin maşası ilan etti. Türkiye'yi inşaatlarıyla, SİHA ve İHA'larıyla büyük ülke, güçlü ülke yaptığını iddia etti. Dört tarafımızın düşmanlarla dolu olduğu, ancak Erdoğan gibi "güçlü bir liderin" düşmanlarla baş edebileceği, dünyaya gücümüzü göstereceğimiz gibi hamasi söylemler toplumun üzerine boca edildi. Asıl düşmanı tanımayan, "terörle", düşmanlıkla korkutulmuş örgütsüz kitlelerin bir kısmı bu algı oyunlarının tuzağına düştü.

Seçim meydanlarında hiç dillendirilmeyenler ise işçilerin, emekçilerin, gençlerin, emekçi kadınların, işçi çocuklarının gerçek gündemi ve sorunlarıydı. Siyasal ve sendikal baskılar, ekonomik ve demokratik hakların gasp edilmesi, düşük ücretler, iş cinayetleri, çalışma koşullarının kötüleşmesi, yoksulluk, hayat pahalılığı... Tek adam rejiminin gündemi belirlediği koşullarda milliyetçilik yarış yapılıırken ve ne yazık ki emekçiler de bu yarışta taraf yapılmışken sorunlar büyümeye devam etti.

Her gün onlarca ölümcül iş kazası yaşanıyor, fabrikalardan, atölyelerden, inşaatlardan, madenlerden işçilerin ölüm haberleri geliyor. Servislerle işe giden işçiler, mevsimlik tarım işçileri yollarda trafik kazalarında can veriyor. 23 Mayıs'ta İstanbul'da D-100 karayolunda yol bakım ve onarım işi yapan 4 belediye işçisi çalıştıkları şeridin tamamı iş makineleriyle kapatılmadığı için bir otomobilin çarpması sonucu hayatını kaybetti. Aynı hafta içinde yüksek hızlı treni temizleyen bir işçi metal saplı fırçası yüksek gerilim hattına değince elektrik akımına kapılarak ağır yaralandı. İstanbul/Fatih'te çalıştıkları ekmek fırınında kalan Mardinli 4 genç işçi fırında çıkan yangında yaşamını yitirdi.

İşçileri katleden patronlar, sorumluluğu olan kamu görevlileri ya yargılanmıyor ya da ödül gibi cezalar alıyor. İş cinayetlerini önlemek için tek bir anlamlı girişim yok. İşçiler sendikal olmak istediklerinde, örgütlendiklerinde patron, tüm devlet gücünü arkasına alarak işçileri işten atıyor. Emekliler sefalet maaşıyla hayatta kalmaya çalışıyor. Kişi başına milli gelir düşüyor, 13 kişinin serveti 44 milyonun toplam servetine eşit; yani bir yanda devasa zenginlik diğer yanda dipsiz bir yoksulluk var. İşçi ve emekçileri ilgilendiren tüm alanlarda devasa bir sorunlar yumağı her geçen gün büyüyor. Ama bunlar seçim meydanlarında gündem olmadı. Sorunların üstü milliyetçilikle, hamasetle örtülmeye çalışıldı.

Tüm bunlara karşın işçiler haklarını alabilmek için mücadeleye atılıyor. Eskişehir'de Maya Mekanik'te işçiler sendikal haklarını gasp eden patrona karşı 2 Mayıs'ta iş bırakarak direnişe başladı. Denizli'de Yonga Mobilya'da Ağaç-İş Sendikasına üye işçiler sefalet zammı dayatmasına boyun eğmeyerek 9 Mayıs'ta greve çıktı. İstanbul'da Agence France-Press (AFP) Türkiye Ofisi çalışanlarının 3 Mayıs'ta başlayan grevi 9 Mayıs'ta kazanımla sonuçlandı. 27 Mayıs'ta Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, Bahçeşehir Okulları öğretmenleriyle birlikte ücretlerine zam yapılması, mobbing ve işten atma tehdidinde son verilmesi talebiyle eylem yaptı.

Türkiye işçi sınıfının önünde siyasi ve sendikal baskıların artacağı, yaşam koşullarının daha da kötüleşeceği zorlu bir dönem var. Bu süreçte yapay kutuplaşmanın, milliyetçiliğin, hamasetin tuzağına düşmeden gerçek sorunlarımız ve taleplerimiz etrafında örgütlenebilirsek saldırılara karşı durabilir, kazanım elde edebiliriz. Yapmamız gereken budur. Şimdi daha fazla birleşerek ve örgütlenerek mücadeleyi büyütme zamanıdır. ■

Gerçeklere Egemenlerin Kirli Aynasından Bakma!

L unaparklardaki kahkaha aynalarının karşısına geçtiğinizde kendinizi baş aşağı, büzülmüş, dev gibi ya da farklı biçimlerde görebilirsiniz. Bu tümsek, çukur ve dalgalı aynalar ışığı farklı açılarla yansıtarak gerçeğin görüntüsünü olduğundan farklı gösterirler. İşte medya gibi araçlar egemenler tarafından bu aynalar gibi kullanılır ve gerçeği olduğundan çok farklı gösterir, çarpık bir biçimde algılanmasına neden olur. Tıpkı Türkiye’de her gün, her dakika şahit olduğumuz gibi...

Bugün gerek ülke gerekse de dünya gündemini takip etmek isteyen herkes ya televizyonların başında ya da sosyal medyada buluyor kendini. Fakat yaşanan gerçeklerle, “haber” adı altında yayınlanan yalanları, manipülasyonları ayırt etmek zor. Öyle ki işçi ve emekçilerin gerçeği hayat pahalılığı ve enflasyonken gazetelerde “çalışanların ve emeklilerin ücretlerine büyük zam” başlıkları bitmek bilmiyor. Haberin içeriğine baktığınızdaysa böyle bir zammın olmadığı, yapılmadığı görülebilir. Ya da depremin ardından insanlar henüz enkaz altındayken, türlü acılarla, sorunlarla boğuşurken medyada iki gözlü, kilerli çadırda yaşayan mutlu depremzede haberleri yapılabiliyor.

Rejimin toplumun algılarını şekillendirmek, emekçileri kutuplaştırmak, ayırıştırmak ve bu yolla iktidarda kalmak için kullandığı yöntemlerde ne ararsanız var: Entrika, rüşvet, yolsuzluk, yalan, hile, tehdit, baskı, küfür... Bu durum iktidarın özellikle 2016 dönemecinden sonra dozunu arttırdığı bir alışkanlığa dönüşmüş durumda. Deprem sonrasında yaratılmaya çalışılan atmosfer yalan yanlış bilgilerle, havuz mediasındaki kurgu görüntülerle desteklenmişti. Toplumda biriken öfke “kader planı”, “asrın felaketi” söylemlerinin tekrarıyla çaresizliğe hapsedilmek istendi. Kızılay’ın kan satmasının ortaya çıkmasından, sahte temel atma törenlerine kadar iktidar cenahının kullandığı araçlar ve dil, algı oyunlarında usta cambazları bile utandıracak bir mertebeye erişti.

İktidar gerçekleri çarpıtmada, kutuplaştırma siyasetinde bunlarla sınırlı kalmadı elbette. Toplumdaki değişim isteğinin, gerçek bir değişim iradesine dönüşmesinin önüne geçmek için 14 Mayıs seçimlerine giden süreçte “deepfake” (yapay zeka kullanılarak oluşturulmuş ses ve video içerikleri) diye adlandırılan bir yöntem baş vurdu.

Yalan, montaj videolar üzerinden muhalefeti karalama kampanyaları düzenledi, sosyal medyada trol ordusuyla zehirli fikirlerini yaydı. Hatırlanacak olursa siyasi iktidar “dezenformasyon ile mücadele” adı altında basın ve ifade özgürlüğünü yok edecek, her türlü muhalif sesi kısacak bir sansür yasasını meclisten geçirmişti. Çürümeye bakın ki bu yasayı çıkardığı zaman yanlış bilginin önüne geçileceğini söyleyen iktidar, şimdi büyük bir pişkinlikle çıkıp muhalefet aleyhine yaptıkları videoların montaj olduğunu, bunun da “normal” olduğunu söyleyebiliyor.

Roma mitolojisinde Cacus isminde canavar bir dev vardır. Bu canavar dev, bir mağarada yaşar ve geceleri köylülerin öküzlerini çalıp mağarasında yer. Ancak köylüler hırsızlığını fark etmesin diye çaldığı öküzleri boynuzlarından ittirip geriye yürüterek sokar mağaraya. Böylece sabah olunca öküzlerinin izini süren köylüler ayak izlerinin mağaradan dışarıya doğru olduğunu görecektir ve Cacus’un suçsuz olduğunu düşüneceklerdir. Bugün de yapılmak istenen budur. **Siyasi iktidar, emekçiler gerçekleri görmesin, haksızlıklara itiraz etmesin, bu bozuk düzeni değiştirmek için ayağa kalkmasın diye çeşitli illüzyonlar yaratarak gerçeklik algısını çarpıtmaya çalışıyor.** Oysa işçi sınıfının önderleri bu illüzyonlar için şöyle bir değerlendirme yaparlar: Bir olayı her boyutuyla anlamak için olayların anlık görüntüsü yetersizdir. Yani işçi sınıfı olarak **olaylar arasındaki bağı kurmadan ve içinde bulunulan sistemin işleyişini hesaba katmadan doğru bir değerlendirme yapamayız.**

Asla unutulmaması gereken gerçek şudur: “onlar ve biz” diye bir gerçeklik var. Onlar bizim sırtımızdan geçen, gecede ve gündüzde bizi acılara, ölüme terk eden egemenlerdir. Tüm dünyayı etkileyen emperyalist savaşlar, ekonomik kriz, iklim krizi, göç krizi gibi büyük sorunlar onların eseridir. Biz ise bolluk ve bereketi kendi ellerimizle üreten, dayanışma ve kardeşliği yaşatan işçileriz, emekçi kadınlarız, gençleriz, dünya işçi sınıfının evlatlarıyız. **Dili, dini, rengi ne olursa olsun işçi sınıfı birdir ve birlikteyken güçlüdür.** Öyleyse yalanlara ve aldatmalara karşı gerçekleri tekrar edelim, gerçeğin aynası olalım. Gerçekleri ısrarla savunarak egemenlerin düzenini yıkacak birliği örelim. İnanalım ki gelecek güzel günler bizim sınıfımızın eseri olacaktır. ■

"Pandora'nın Kutusu"ndan Bize Ne Kaldı?

Mitolojik hikâyeler, insan toplumlarının sosyal-kültürel üretiminin bir yansımasıdır. Hayalin ortak noktada bulunduğu anlatılardır. Onlar için "eski zaman toplumlarının bilinçaltıdır" denir. İnsanlık deneyimlerini sembollerle, imgelerle, metaforlarla efsaneleştirerek geleceğe aktarmıştır. Dolayısıyla "hikâye işte" deyip geçemeyiz. "Pandora'nın kutusu" hikâyesi ve tabiri de böyle taşınmıştır günümüze. Kökleri Yunan mitolojisine uzanan bu tabir insanlığa pek çok şey anlatıyor. Gelin Pandora'nın zamanına yolculuk yapalım, bakalım bu hikâye bize neler anlatacak?

Anlatıya göre başında Zeus'un bulunduğu Olimpos Tanrıları denen bir hanedana başkaldıran Prometheus, hanedanın alevler saçan ocağından bir kıvılcım çalıp insanlara armağan etti. Çünkü insan doğanın en güçsüzdü, çıplak ve korunaksızdı. Prometheus, insana ateşi kullanmayı, toprağı sürmeyi ve alet yapabilmesi için de madeni işlemeyi öğretmek istemişti. Prometheus'a çok öfkelenen Zeus, onu bir dağın zirvesinde zincire vurdurup cezalandırırken insanlık içinse başka bir ceza düşündü. Bu ceza planına uygun olarak bir süre sonra Pandora'yı yarattı. Pandora, Prometheus'un kardeşiyle evlendirildi ve kendisine Zeus tarafından evlilik hediyesi olarak bir kutu verildi. Kutuyu açtığı anda insanlık tarihinin geri kalanına damga vuran tüm kötülükler ortaya saçılmaya, dünyaya ve insanlığa yayılmaya başladı. Mutsuzluk, savaşlar, ölümler, hastalıklar, eşitsizlikler... İçinden bunca kötülüğün çıktığını gören Pandora telaşla kutuyu kapatmaya çalışır ama artık kutuda sadece umut kalmıştır. Tarihin eski dönemlerinde insanlar, Pandora'nın kutusu açıldıktan sonra toprak ve denizin kötülükle dolduğuna, bu kötülüklerin insanların arasında dolaştığına inanmıştır.

Ateşin keşfedilmesi ve ateşi kullanma becerisi pişmiş yiyecekleri ve yeni teknolojileri de beraberinde getirdiği için insanın gelişiminde, insanlaşmasında önemli bir eşğin aşılmasını sağlamıştır. Atalarımız bizim tasavvur bile edemeyeceğimiz kadar uzun yıllar boyunca avcılık ve toplayıcılık yaptı, küçük topluluklar halinde göçebe yaşadı. Sınıflar, sömürü ve ezen-ezilen ilişkisi yoktu. Sonra en az ateşin kullanılması kadar önemli bir değişim yaşandı:

Tarım devrimi! Yaklaşık 12 bin yıl önce insanlık tarihinin önemli dönemeçlerinden biri olarak tarım devrimi gerçekleşti ve böylece yerleşik hayata geçildi. Yabani bitkiler ve hayvanlar evcilleştirilerek insanın günlük tüketimini aşan ürün elde etmek ve gıda stoklamak mümkün hale geldi. Zamanla da bir avuç insan, üretilen toplam ürüne zorbalıkla el koymaya başladı. Yavaş yavaş sınıflar ve ezen-ezilen ilişkisi ortaya çıktı, dahası bu ilişki kurumsallaşarak sömürü sistemleri doğdu. O zamana kadar yaşanmamış kötülükler peyda olmaya başladı. Pandora'nın hikâyesiyle açık seçik benzerlikler var, değil mi? Mitolojik hikâyelerin gerçeklikten izler taşıdığını söylemiştik.

Bugün insanlık bu sınıflı toplumların sonuncusunun, yani kapitalizmin esareti altında yaşıyor. **Kapitalizmin içinde bulunduğu evrede ise sınıflı toplumlara has kötülükler küreselleşmiş, ağırlaşmış ve kangrenleşmiş durumdadır.** Çünkü kapitalizm çürümüş ve tükenmiş bir sistemdir, insanlığa yıkım ve gözyaşından başka hiçbir şey veremez, vermemektedir. Sermayenin kârını öne alan ve insan yaşamını hiçe sayan bu sistemde egemenler çıkarları için savaşlar çıkartıyor; bu savaşlarda kadın ve çocuklar dâhil her gün yüzlerce insan katlediliyor. Bu düzende her gün 1 milyardan fazla insan aç yatıyor. **Bir yanda açlığın ve sefaletin, öte yanda muazzam bir zenginliğin var olduğu bir düzenin adıdır kapitalizm.** Tıpkı emeği yağmaladığı gibi doğayı da fütursuzca yağmalayan bu sömürücü düzen, her geçen gün yıkıcı felaketlerin yaşanmasına sebep oluyor.

Bu kötülükler saltanatına, kapitalizme boyun eğmek zorunda değiliz. Bu insanlığın fitratı yahut makûs talihi değildir. İnsanlık nasıl ki ateşin keşfinden tarım devrimine kadar pek çok dönemeçten geçtiyse, bu sömürü düzeninin yıkılmasıyla yepyeni bir dünyanın, sınıfsız ve özgür bir toplumun kapılarını açabilir. Bunu yapacak tek güç, dünyadaki bütün zenginlikleri üreten işçi sınıfıdır. **Bize lazım olan Prometheusların cesaretidir, Pandora'nın kutusunda kalan umuttur.** Sömürücü egemen sınıf baskı ve zorbalıkla emekçilerin mücadelesinin önüne geçmeye, toplumdaki değişim arzusunu yok etmeye çalışıyor. Zorbalığa karşı birliğimizi büyütürsek, yüreklere umut tohumları ekersek ve insanlığın karanlıkları yırtacak o büyük ateşinin alazları olabilirsek, bu kötülüğe dur diyebiliriz! ■

İşçi Sınıfının Ozanları Bize Ne Anlatıyor?

İşçi sınıfımızın üç yürek işçisini Haziran ayında kaybettik. 13 Haziran 1963'te Nâzım Hikmet, 2 Haziran 1970'te Orhan Kemal, 2 Haziran 1991'de ise Ahmed Arif'in güzel yüreği artık atmaz oldu, söylenecek sözleri yarım kaldı. Fakat kalemlerini sınıfsız bir toplum mücadelesinde etkili bir araç olarak kullanmış bu çalışkan insanlar ölümlerinin üzerinden yıllar geçmesine karşın işçi sınıfının mücadelesinde bir hazine olarak yaşamaya devam ediyorlar. **Onlar düşünsel zenginliklerini barışın, kardeşliğin, eşitlik ve özgürlüğün dünyasına giden mücadele yoluna hasrettiler.** Zamanı karanlığa boğan egemenlere, zulme karşı bayrak açtılar ve ömürlerinin sonuna kadar sürdürdüler kavgalarını.

İçinde yaşadığımız sistem işçilerin ellerinin hünerini, gözlerinin ışığını sömürdüğü sürece varlığını sürdürebilir. İşçi ve emekçilerin emeklerine el koyan egemenler bu düzeni sorgulayanları, akıl almaz çelişkilerini görüp teşhir edenleri, bir avuç azınlığın değil tüm toplumun refahı için değişim yaratmak isteyenleri her dönem düşman ilan etmişlerdir. Nice düşünür, bilim insanı, sosyalist, sanatçı, aydın, işçi önderi karalanmış, vatan hainliğiyle, dinsizlikle, düşmanlıkla itham edilerek fikirleri boğulmaya çalışılmıştır. Böylece dönemin toplumuna şu mesaj verilmiştir: Onlar gibi sorgularsanız, konuşursanız, değişim yaratmaya çalışırsanız siz de hainsiniz!

Nâzım'ı düşünelim. Dünyanın tüm ezilenlerini yüreğine sığdıran Nâzım'ı. Dönemin egemenleri onun kitaplarını "tehlikeli" görerek yasaklamış ve onu çok sevdiği memleketinden, insanından koparıp sürgün ederek "vatan haini" ilan etmişti. Nâzım'ın egemenlere verdiği tokat gibi cevap bugün aynı kirli siyaseti yapanlara da hitap eder: **"...Vatan çiftliklerinizse,/ kasalarınızın ve çek defterlerinizin içindekilerse vatan,/ vatan, şose boylarında gebermekse açlıktan,/ vatan, soğukta it gibi titremek ve sıtmadan kıvranmaksızın yazın,/ fabrikalarınızda al kanımızı içmekse vatan,/ vatan tırnaklarıysa ağalarınızın,/.../ vatan, kurtulmamağa kokmuş karanlığınızdan,/ ben vatan hainiyim./ Yazın üç sütun üstüne kapkara haykıran puntolarla: Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ."**

Öykü ve romanlarında işçilerin yaşamını, nasıl sömürdüklerini, gelecek hayallerini anlatan Orhan Kemal de Nâzım'ın kitaplarını okuduğu gerekçesiyle hapse atılır.

Yoksullukla geçen kahırlı yaşamı boyunca tıpkı örnek aldığı Nâzım gibi ezilenleri yazmaktan ve inandığı değerlerin adamı olmaktan hiç vazgeçmez. **"Olma kula kul, öpme el ayak, kirlenmesin ağzın. Ya ver canını insan için ya da etme kalabalık dünyamıza!"** sözü onun yaşamı boyunca egemenlere karşı duruşunu ortaya koyar.

Nâzım'ın şiirinden, mücadelesinden etkilenen Ahmet Arif de şiirlerinde egemenlerin iyiye düşmanlığını, arsızlığını, ikiyüzlülüğünü anlatırken ezilenlerin umudunu, cesaretini ve sevdasını işler yüreklere. İşçilerin, köylülerin ezilmişliğini anlattığı ve her şeye rağmen bu topraklarda bir tek başak tanesinin bile susuz kalmadığı günlerin geleceğini muştuladığı şiirinde Anadolu topraklarına şöyle seslenir ozan: **"...Yiğitlik, sen cehennem olsan bile, Fedayî kabul etmektir,/ Cennet yapabilmek için seni,/ Yoksul ve namuslu halka./ Bu'dur ol hikayet,/ Ol kara sevdâ."** Yani zenginlere cennet, yoksullara cehennem edilen bu topraklarda yiğitlik milliyetçi söylemlere sarılmakla, ayrıştırmakla ölçülmez. Yiğitlik, nerede ve hangi koşulda olursan ol zalimlere ve haksızlığa "dur" demektir, tüm emekçilere cennet olacak bir dünya yaratmak için ter dökmektir.

Şimdi düşünelim; **emeği, doğayı dizginsizce sömüren, işçileri ölüme gönderen, tarihsel birikimleri tarumar eden, köylülerin toprağını zehirleyen, vergilerimizi yandaş patronların cebine dolduran, çocuklarımızı geleceksizliğe mahkûm edenler mi vatansever?** Bunun karşısında emeğine ve haklarına sahip çıkan, "insanlarımız depremlerde ölmesin, çocuklarımız okullarda aç kalmasın, kadınlarımız öldürülmesin, savaş olmasın, halklar düşmanlaştırılmasın, insanların inançlarına karışılmasın" diyenler de "vatan haini" öyle mi? Karşımızda yalan, yağma, talan üzerine kurulu ağgözlü ve kibir dolu bir rejim var. **Bu rejim suçlarının üzerini örtmek, değişim iradesini kırmak için dini ve milliyetçi söylemlere sarılıyor.** Kirli bir dille emekçilerin birleşmesini engellemeye hatta birbirine düşman etmeye çalışıyor.

İşçiler, emekçi kadınlar, gençler olarak bu kirli siyasetin yarattığı havaya aldanmamalı, umudu ve dayanışmayı büyütmeliyiz. Şimdi yürek işçilerimizin yarım kalan düşlerini gerçekleştirmek üzere işe koyulalım. Nâzım'ın dediği gibi: "Günlerimiz tohumlardır avuçlarında çocukların, çocukların avuçlarında yeşerecekler. Yeter ki ekmek ve hürriyet yolunda dövüşebilmek için yaşayabilelim!" ■

Yenik Değiliz

Yenik değiliz
Boşa gitmedi çektiğimiz acılar
İlk yaz yağmuruyla yeşeren
tohumlara bak.
bir yangın gecesini andıran
sesleri dinle
savaş alanlarında çarpışanlar var
yenik değiliz
etseler de bizi ekmeğimizden
çocuklarımızın buğday başağı saçlarından
yardan ayırsalar da bizi
yenik değiliz
kanımızda bir pınar gibi kaynayan hayat
yenik değiliz
torbamız tohum dolu
koşar adım giriyoruz kavgaya!

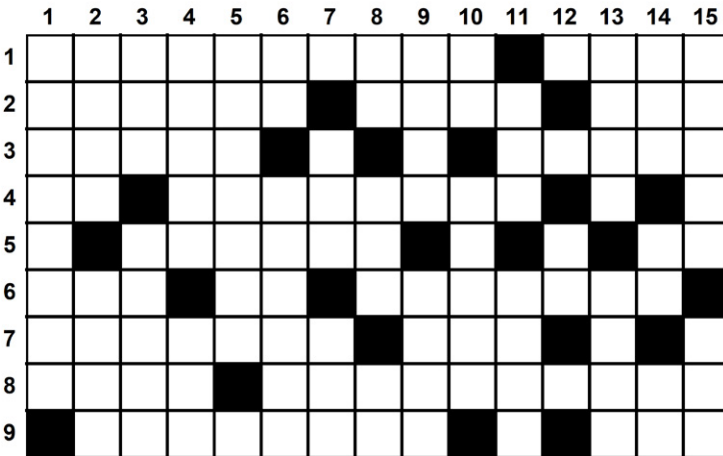
Kemal Burkay

Sözüm Treni Kaçırdık Diyenedir

Bu sesler ne, yerin dibinden gelen,
Bu sesler, sabahın köründe?
Birileri var, direnen.

Bu uğultu ne, dört yanı sarmış.
Bu uğultu, sabahın köründe?
Bir şeyler var, çoğalan.
Bu ışık ne, bu ışık,
Dışardaki bu ışık,
Sabahın böğründe?
Ağaçlardır, kızaran.

Bu sesler ne? Bu sesler ne? Bu sesler ne?
Bu uğultu ne? Bu uğultu ne? Bu uğultu ne?
Ya bu ışık? Ya bu ışık? Ya bu ışık?

Birileri var, direnen
Bir şeyler var, çoğalan,
Ağaçlardır, kızaran.

Sözüm, treni kaçırdık, diyene.

A.Kadir, 1981

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

1. Fabrika yapımı her türlü kumaş, bez vb. dokuma. Mektup.
2. Soğukkanlılık. Bir mal veya paranın, belirli bir süre içinde emek verilmeksizin sağladığı gelir, getirim. Afrika ve Asya'nın sıcak bölgelerinde yaşayan, çok iri, kalın derili hayvan.
3. Yağma. Bir uyarıyı, bir tehlikeyi bildirmek için verilen işaret.
4. Yayla atılan, ucunda sivri bir demir bulunan ince ve kısa tahta çubuk. Ne yazık ki.
5. Benzin, mazot gibi yakıtların hammaddesi. Duman lekesi.
6. Üye. İşaret, alamet. Ait olma durumu, ilişkinlik.
7. Naziklik, incelik. Mikroskop camı.

8. Ayak direme. Beslenmek, faydalanmak.
9. Canlılarda kalıtımı sağlayan genetik birimler. Batı Anadolu köy yiğidi, zeybek.

Yukardan Aşağıya

1. Yalan söyleme alışkanlığı.
2. Çevik, hareketli. Yaprak biti.
3. Dünyanın en uzun nehri. Haftanın son günü.
4. Sürdürme. Ankara Ticaret Odası.
5. Mutaassıp, bağnaz.
6. Kanın rengi. İtalyancada Ermeni.
7. Telefon sözü. Süratli bir biçimde.
8. Tümör. Gözde sarıya çalan kestane rengi. Molibdenin simgesi.
9. Dansın Arapçası. Bir davanın mahkemece nasıl bir hükme bağlandığını gösteren resmî belge.
10. En kısa zaman parçası, lahza. Bir erkek ismi.
11. Havalimanları için yapılan hava durumu tahmini. Üretim.
12. Dünyanın uydusu.
13. Depremın ilk günlerinde yetersizliğiyle adından söz ettiren Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının kısaltması. Uşak'a bağlı bir ilçe.
14. Kumandan, amir. Köpek. Bağışlama.
15. Mücevher olarak kullanılan, saydam, değerli taş. Büyük, yetişkin, yaşlı, kart.

Önceki Bulmacanın Çözümü

1	K	A	D	E	R	P	L	A	N	I	L	E	V	A
2	O	R	A	N	O	R	S	T	A	R	L			
3	M	A	T	A	O	T	O	M	O	T	I	V	Ş	
4	Ü	F	G	R	A	M	R	A	A	M	İ	P		
5	N	A	R	M	S	E	T	K	I	N	L	I	K	
6	A	T	A	M	A	Y	A	O	R	T	R			
7	R	K	A	N	A	A	T	Z	A	A	F	V		
8	T	A	N	N	U	R	D	A	Z	A				
9	S	A	M	A	N	D	A	Ğ	D	E	V	R	A	N

Başarı Uzun Soluklu Mücadeleyle Elde Edilir!

Kapitalizmin dünyanın her yerinde insanlığa cehennemini yaşattığı bir dönemden geçiyoruz. Büyüyen sorunlar karşısında kaçınılmaz olarak mücadele de büyüyor. Fransa'dan İran'a, İngiltere'den Peru'ya dünyanın her yerinde büyük protestolardan grev ve direnişlere kadar pek çok mücadele veriliyor. Peki bu mücadelelerin hepsi kazanımla mı sonuçlanıyor? Elbette hayır. Kimisi geri çekiliyor, kimisi yeniliyor, kimisi de kısmi kazanımla sonuçlanıyor. Ama **bütün bu mücadelelerin toplamı sermaye sınıfına ve onu temsil eden iktidarlara karşı verilen sınıf mücadelesini oluşturuyor.** Türkiye'de de baskıcı rejime rağmen irili ufaklı pek çok grev ve direniş yaşanıyor. Ne var ki çoğu işçi kardeşimiz verdiği mücadelenin sınıf mücadelesinin bir parçası olduğunun farkında olmayabiliyor. Hatta kısa zamanda kazanım beklentisi oluştuğu için bu gerçekleşmediğinde moral bozukluğu ya da pişmanlık yaşayabiliyor.

Bir düşünelim. Bu mücadeleler olmasa ne olur? Örneğin düşük ücretle, iş güvenliği olmaksızın işçi çalıştıran bir fabrikada işçiler hiç sesini çıkarmasa ne olur? Hükümetin emeklilik yaşını yükseltmek istediği bir ülkede halk sesini çıkarmasa ne olur? Grev yasağının olduğu bir ülkede hiçbir işçi yasağa karşı gelip de grev yapmazsa ne olur? Ne olacağı açık değil mi? Köpeksiz köyde değneksiz gezen patronlar ve hükümetler hak gasplarında sınır tanımaz, sömürünün dozunu artırırlar. Bu nedenle ister yenilgiyle sonuçlansın ister kazanımla küçüğünden büyüğüne işçilerin verdiği her mücadele hak gasplarının önüne geçilmesi, sınıf mücadelesinin ilerletilmesi bakımından birer kazanımdır.

Bugün sahip olduğumuz haklar başta Avrupa işçi sınıfı olmak üzere bizden önceki işçi kuşaklarının verdiği sayısız mücadeleyle kazanıldı. Ama hiçbir şey öyle bir çırpıda değişmedi. Her mücadele aynı zamanda bedel ödemek demektir işçiler için. Patronlar işçilerden daha örgütlüydüler ve bir fabrikada grev olduğunda uzun süre dayanabilmek için birbirlerini maddi olarak desteklediler. Çalışırken günlük yiyecek parasını bile kazanamayan işçiler ise maddi olarak uzun süreli grevlere dayanacak durumda değillerdi. Grev sırasında çocukları açlıktan ve hastalıktan öldü. Grevci işçiler kara listelere alındılar, başka yerde iş bulamadılar, şehir değiştirmek zorunda kaldılar. Tehdit edildiler, dövüldüler hatta öldürüldüler. Bu grevler sırasında pes eden işçiler de oldu sınıfına ihanet

edenler de. Korkanlar da oldu pişman olanlar da. Ama sonuç olarak **uzun yıllar boyunca verilen bütün bu mücadelelerin toplamında bugün sahip olduğumuz haklar elde edildi. İşçi sınıfının çalışma ve yaşam koşulları bu sayede iyileşti.**

Gelin daha gerilere köleci Roma dönemine gidelim. İki bin yıl önce Spartaküs adında bir kölenin önderliğinde ayaklanan köleleri düşünelim. Yüz binden fazla köle herkesin eşit ve özgür yaşadığı Güneş Ülkesi düşüyle ayaklandı. Ne var ki isyan bastırıldı, Spartaküs ve sağ kalan 6 bin köle çarmıha gerildi. Bu anda isyancı köleler ne düşünmüştür dersiniz? Kuşkusuz isyana katılanların büyük çoğunluğu köle olarak yaşamaktansa özgürlük için ölmeyi göze alarak çıkmıştır yola. Ama bu isyandan 2 bin yıl sonra bile hatırlanacaklarını, düşlerindeki güneş ülkesinin insanlığın ortak düşü haline geleceğini düşünmüşler midir? Kim bilir belki içlerinde bedelini hayatlarıyla ödedikleri bu isyana katıldığına pişman olanlar, Spartaküs'ü suçlayanlar da olmuştur. Ama tek tek kölelerin o gün böyle düşünmesi bu isyanın sınıf mücadelesi tarihine geçtiği ve çağımızın modern kölelerinin onların cesaretinden ilham alarak defalarca ayağa kalktığı gerçeğini değiştirebilir mi?

Bir eylemin, direnişin, isyanın önemini ve büyüklüğünü belirleyen şey tek tek insanların ne düşündüğü değildir. Esas olan o mücadelenin toplamda yarattığı etkidir. Mücadeleyi doğuran koşullar vardır. Birçok faktörün bir araya gelmesiyle önce talep, sonra bu talebin etrafında mücadele ortaya çıkar. İşçiler elbette kazanacaklarına inanarak bir eyleme girişirler ama o eylemin nasıl gelişeceğini ve sonuçlanacağını kesin olarak bilemezler. Eylem Rusya'da olduğu gibi bir devrime de ilerleyebilir, Spartaküs isyanında olduğu gibi yenilgiyle de sonuçlanabilir. **Hiçbir mücadelede "kazanma garantisi" diye bir şey yoktur ve hiçbir kazanım bedel ödemeyi göze almadan elde edilemez.**

Tarih bize bunun sayısız örneğini sunuyor. Bizim de bugün verdiğimiz mücadeleler sınıf tarihini şekillendiriyor ve geleceğin işçi kuşaklarına birer deneyim olarak kalacak. Unutmayalım, sınıf mücadelesi yenilgi ve zaferlerle birlikte bir bütündür. Bunun bilincinde olan işçiler yılmıya kapılmaz, pes etmez, mücadeleden vazgeçmez. ■